KIBRIS Şiir ve Sanat ATÖLYESİ
YIL 1 SAYI 17
1 Mart 2021
15 GÜNLÜK EDEBİYAT & SANAT BÜLTENİ
Editör
Mehmet EKİCİ

WEATHER

I'm cool
Till I think of you.

I'm calm
Till I see you.

The scented breeze of you
Ruffles my composure.

Your leavings make tears rain down
From the clouds of my despondency.

There's a whiff of sulphur
When you vent your anger.

The beam of your smile
Warms me out of my clothes.

Your absence is darkness unfed
By the cold empty plate of the moon.

Be the stars in my eyes
And the blonde in my sun.

Cloud me and fog me
And rain me and shine me and blow me.

Storm my citadel.
I'll get enough calm when I sleep,
When I'm old, when I'm dead.

By Kieran Furey

HAVA

İyiyim ben
Seni düşünene kadar.

Sakinim
Görene kadar seni

Senin kokulu esintin
Hırpalıyor huzurumu

Gözyaşı yağdırıyor senden kalanlar
Umutsuzluğumun bulutlarından.

Bir kükürt kokusu var
Öfken açığa çıktığı an

Gülüşünün huzmeleri
Giysilerimden başlıyor ısıtmaya.

Obur bir karanlıktır yokluğun
Ayın soğuk boş tabağında.

Gözlerimdeki yıldızlar ol
Ve güneşimdeki sarışın.

Bulut beni, sis beni
Beni yağmur, beni ışıt, uçur beni.

Fırtına ol yüklen iç hisarlarıma.
Bulacağım yeterince huzuru zira
uyuduğumda
Yaşlandığımda ve öldüğümde ben

Kieran Furey

Türkçede Söyleyen:
Hüseyin Avni Cengiz

İZ BIRAKMAK

Kimi kumsala iz bıraktı,
Kimi ağaca, kimi aya
Kimi göğsünü siper etti
Akıp giden zamana
Kimi devrim yaptı,
Kimi fetih, kimi sanat
Dik başlarını kaldırdılar mevcut düzene inat
Hepsi bir babanın oğluydu,
Belki ilk, belki sonuncuydu
Hiç düşünmediler yarını,
Doğan güneş, ebed, umutluydu.
Dolu dizgin mahmuzlarken hepsi deli taylarını
Ahırlara bağladılar babalarının akıllı atlarını
Biliyorlardı ki kılıç büyükse kınına sığmaz
Oğul dediğin baba ardına saklanmaz
Baba adı ile çağrılana biz de ad konmaz.
Kimine tactı giydirilen, kimine bilgelik hırkası
Çapı kadardı herkesin geçmişte hakkı
Kim ne kadar verdiyse, o kadar hak aldı
Kader kiimine ölümsüzlük adına taktı tacı
Kiminin başına dikmedi bir taşı

Mustafa PARLAK

SEN, BEN, BİZ.

Hangi aşk bulur seni
Ve hangi aşka karşılık gelirsin sen
Şimdi tut yüreğini
Sıkıca tut
Kaybolursa gözlerin bu ışık deryasında
Asla göremem seni
Bir daha

Hangi aşk bulur beni
Ve hangi aşka karşılık gelirim ben
Şimdi tut yüreğimi
Sıkıca tut
Kaybolursa gözlerim bu ışık deryasında
Asla göremezsin beni
Bir daha

Hangi aşk bulur bizi
Ve hangi aşka karşılık geliriz biz
Şimdi tut yüreğimizi
Sıkıca tut
Kaybolursa gözlerimiz bu ışık deryasında
Asla göremeyiz birbirimizi
Bir daha

Mehmet EKİCİ

VATAN SEVDALILARINA

Rahat edelim diye canlarını verenler;
Gül bahçesi diyerek kara yere girenler;
Habibullah'a komşu, cennet gülü derenler;
Mükafat yaradandan müştak-I cemal olur.

Necip Türk milletinin şiarıdır şehadet;
"Şehitler ölmez" diyor Kur'anda muhkem ayet;
Türk'e kefen biçenin akıbeti nihayet;
Leş harmanı içinde kaybolup zeval olur.

Amerika, İsrail kemik verdi bunlara;
Bu köpekler şımardı, kıydı masum canlara;
Mehmed'im bayrak olup, çıkınca meydanlara;
Gökte Zühre yıldızı, önünde hilal olur.

İman ile kaynadı peygamber ocağında;
Zemheride güneştir, gölge yaz sıcağında;
Irak'ın dağlarında, Gara'nın bucağında;
Haine inen balyoz, mazluma visal olur.

Vur kahpeye vur Mehmet aziz vatan aşkına;
Şehitlikle nurlanıp, yerde yatan aşkına;
"Ol" deyince olduran Ulu Sultan aşkına;
Fenafillah yurdunda güvenli mahal olur.

Osman Bölükbaşı Dara

eller

uzat ellerini ey sevgili
son bir kez koklayayım
öpeyim parmak uçlarından
kalbimde en son
bu ürperiş kalsın

uzat ellerini ey sevgili
avuçlarına kelebekler kondurayım
yüreğinden haber getirsinler
acıları seçip alayım içlerinden
aklımda en son
sevincin kalsın

uzat ellerini ey sevgili
ellerim yaban elleri değil
yeniden tutabilirsin
tutabilirim yeniden
öyle uzağa atılası değil
bırak ey sevgili
masal tadında bir sevda içinde
ellerim ellerinde kalsın

Turan BORANOĞLU

ZAMANIN ÖTESİNDE

Tepeler birleşmiş
Dağın ardı sıra,
Akıl durmuş,
Düşman olmuş
Kurda kuşa..

İnsanlık ölmüş
Beşer şaşmış
Denizler taşmış,
Kum gövdeyi götürmüş
Gün düz değilmiş artık
Eğreti doğmuş güneş,
İhtiyar bir adam kalmış,
Cesurlar kaçmış,
Korkaklar açmış..

Zamanın ötesinde bir zaman
Gülünesi bir yalnızlık varmış
Konuş demişler çocuğa
Çocuk konuşmuş
Komşusu açken
Tok yatmış çoğumuz
Söz olmuş kötülük
İyilik susmuş kalmış...

Alper ÖZSAKINÇ

SENLİ OLMAK

Ne geldiyse başıma hep
Alçakgönüllü olmamdan.
Delinmişse pantolda cep,
Saf, garip huylu olmamdan.

Kimseye kötü olmadım,
Ne ettimse dost bulmadım,
Garip ahını almadım,
Çektiğim dertli olmamdan.

Asla harama bakmadım,
Gönülden gönle akmadım,
Kimseye yanlış yapmadım,
Sustuğum, içli olmamdan.

Yozcu, kul değildir kula,
Zenginlik o da ne ola?
Gönlü sevgi ile dola,
Sevincim senli olmamdan.

Hakan YOZCU

YOKTUR

Gül ruhluların misali yoktur.
Hurşidin o rengi âli yoktur.

Ağyar ile ülfet etmek ister
Ben ölmeden ihtimali yoktur.

Cevretme değil fedayı aşka,
Öldürse dahi vebali yoktur.

Allah'adır istinadım ancak
Nevi beşerin kemali yoktur.

NAMIK KEMAL

AŞK

Andolsun bütün örtülere, andolsun bütün örtünenlere ki,
Kar altında terleyerek uyanmaktır aşk.
Yanmış iki cesedin kına gibi külleri arasından
Fışkın sürerce dirilip yeniden yanmaktır aşk.
Cümle ağaç kapıları, cümle demir kapıları aşıp,
Bir gönül kapısına dayanmaktır aşk.
Sevgilinin otağını gökkusağına boyayıp gece-gündüz,
Hüznün safran sarısıyla boyanmaktır aşk.
Yaratmaktır ya da sevgilinin toprağından yaratılmak,
Her nefes alıp verişte yanmaktır aşk.
İsmaili bir gönülle teslim olmaktır bıçağa,
Birini kandırmak değil, bilerek kanmaktır aşk.
Diline arılar konar, koynunda karıncalar gezer,
Sevgilinin ölçeğiyle her zaman sınanmaktır aşk.
İsrafil'in Sûr'unu ruhunda duymaktır aşk,
Suyu suyla yumak gibi aşka inanmaktır aşk.

Bahaettin KARAKOÇ

Kaygım, yokluğunda ne yaparım endişesiydi;
Şimdi alıştım...
[m.e.]

© Bu bültenin telif hakkı yoktur. Para ile satılmaz. Dijital ve basılı olarak çoğaltılabilir ve yayımlanabilir.

GİT BAHAR

Çekil bu gölgeli yolda gezinme,
Bahar bakışların yine pek sarhoş.
Yanılıp gönlüme misafir inme.
Kapısı kilitli, mihrabı bomboş

Mabettir orası, meyhâne değil...

Işıklar, kokular, sesler, çiçekler...
Ömrünün her günü bir başka düğün,
Bülbüller koynunda açtı çiçekler
Güller dökülürler göğsüne bütün! ..

Gerçekten güzelsin, efsâne değil:

Altınlı başında papatya niçin?
Sarı saçlarına pembe gül takın
Git bahar...Gönlümde ibadet için,
Diz çöken kızlari ürkütme sakın,

Kalbime girme, o kâşâne degil! ..

Git bahar, git bahar! Uzaklarda gül,
Denize renginden bırak hediye,
Ufuklarda gezin, semaya süzül...
Kalbime sokulma 'Peymane! ' diye,

Gördüklerin kandil... peymâne değil!

Çekil bu gölgeli yolda gezinme,
Bahar bakışların yine pek sarhoş.
Yanılıp gönlüme misafir inme.
Kapısı kilitli, mihrabı bomboş

Mabettir orası, meyhâne değil...

Işıklar, kokular, sesler, çiçekler...
Ömrünün her günü bir başka düğün,
Bülbüller koynunda açtı çiçekler
Güller dökülürler göğsüne bütün! ..

Gerçekten güzelsin, efsâne değil:

Altınlı başında papatya niçin?
Sarı saçlarına pembe gül takın
Git bahar...Gönlümde ibadet için,
Diz çöken kızlari ürkütme sakın,

Kalbime girme, o kâşâne degil! ..

Git bahar, git bahar! Uzaklarda gül,
Denize renginden bırak hediye,
Ufuklarda gezin, semaya süzül...
Kalbime sokulma 'Peymane! ' diye,

Gördüklerin kandil... peymâne değil!

Halide Nusret Zorlutuna

BAHAR

Daha dün sesler
Hatta insan sesleri
Karın altındaki
Toprağın içindeki köklerde

Toprağın altındaki bitki kökleri
Ne sabırlı bir rüya
Çektikleri
Beklerken kesilirken çürürken

Toprağın dokunulabilir teninde bahar
Yani şöyle (Dönüş yapıyorum)
Biz görenedek
Çiçekler dağlara yamaçlara
Vuranadek
Bahar, derisi altında yaşamanın

Bir inek yayılıyor orda
Bitkilerin karanlığında

Bir sümbül
Yeri hazır
Gelecekte uzak bir iklimden kelimesi
Demir bakır
Tuz granit
Bütün madenler
Suyun büyük çeneli ağzında

- Çalkala

Bahar
O sabah
Hamile bir kurt gibi yürüyor dağlarda

Azığım koynumda
Uçuşan rüzgarda
Bir ipekli fular gibi boynumda

Bahar
Bahar
Celladımızsın sen benim
Yaydığın etlere bak

Yeraltında akıyor esintin
Sesini işitiyorum
Yüreğimden bir adın daha geçiyor
Derken
Serpilip ırmak olacak bir su kalkıyor
Kımıltısız kuru topraktan

Düşünüyorum

Cahit ZARİFOĞLU

İLKBAHAR

Yüzümü bulutlara kaldırıp
Dua eder gibi mırıldanıyorum
Kuşlarla, otlarla yıkanıyorum
Rüzgârla, ilkbaharla
Güneş gözkapaklarımı ısıtıyor
Ah! Güvenilmez ilkbahar güneşi
Rüyada mıyım, gerçek mi bu
Hem var gibiyim, hem yok gibi
Bir güney kentinde, bir kıyı kahvesinde
Başakların sonsuz salınışı
Burada, kendimle baş başa
Ömrümü böylece tamamlayabilirim
Bir kuşu dilinden hiç öpmedim
Belki bir gün öpebilirim
Belki bir gün rüzgâr olurum ben de
Eserim başakların üzerinden
Kalbim bir yaz gününe karışsın isterim
Bir kuş cıvıltısında doğmak için yeniden

Ataol BEHRAMOĞLU

BAHAR GÖKLERİ

Meltem mi ki bu esen, renk mi ki, şarkı mı ki?
Şu dağdan aşağı ak bir bulut salkımı ki
İçime bir buruksu sarhoşluk akıtmada.
Düşler mi ki şu burcu burcu kokan havada,
Renk mi ki üzerimden akaduran bu nehir?
Kork! Bahar seni bir al güle döndürebilir
Bir daha göstermemek üzere gökyüzünü.
Ah, bu gökyüzünden bir gün ayrılmanın hüznü.
Yattım coşkun çimenler üstünde uzun zaman.
Kuşlar değil başımın üstünde hızla uçan;
Kardeşlerin yüzyıllar önce kopmuş ahları
Ta sonsuza dek bu bengi gökyüzünden ayrı.
Havada kavuşmanın bayıltan kokusu var;
Durma, durma, gözünün alabildiği kadar
Sar bu şarkı söyleyen, bu danseden evreni
Ve ayırma güzel gökyüzünden gözlerini;
Yaşamak kadar güzel, saf, mavi gökyüzünden,
Bağışlayan gökyüzünden, ebedi gökyüzünden

Ahmet Muhip Dıranas

GENE BAHAR OLDU, AÇILDI GÜLLER

Gene bahar oldu, açıldı güller
Bülbül-ü şeydalar bağlarda gezer.
Bir saçı Leylâya meyil verenler
Elbet Mecnun olur, dağlarda gezer.

Ne sönmez ateştir aşkın ateşi
Gittikçe artırır serde savaşı
Yâr senin aşkından çeşmimin yaşı
Bahar seli gibi çağlar da gezer.

Emrah tek tıfıldan bağrı yanıklar
Bezm-i muhabbete kalbi sadıklar
Maşukundan cüda düşen âşıklar
Ruz-ü şeb ah eder ağlar da gezer.

Erzurumlu Emrah

AÇILDI SÜMBÜLLER ERİŞTİ BAHAR

Açıldı sümbüller erişti bahar
Garip bülbül gibi güllere düştüm
Aşk ile eyledim ben terk-i diyar
Zelil sefil gurbet ellere düştüm

Çıkıp cevlan eder gül yüzlü yarim
Açıldı kalmadı sabr u kararım
Yırtıcı şahine aldırdım varım
Ağlayı ağlayı yollara düştüm

Niçin cuş eyleyip çağlamayım ben
Nar-ı aşka ciğer dağlamayım ben
Niçin ah eyleyip ağlamayım ben
Dertli turna gibi göllere düştüm

Aşık Dertli

SİMURG'UN HİKAYESİ 6

Kuşlar gayrete gelip tekrar yola düşerler…
Ama, pek çoğu, ya yem isteği ile bir yerlere dalıp kaybolur, ya aç susuz can verir, ya yollarda kaybolur, ya denizlerde boğulur, ya yüce dağların tepesinde can verir, ya güneşten kavrulur, ya vahşi hayvanlara yem olur, ya ağır hastalıklarla geride kalır, ya kendisini bir eğlenceye kaptırıp kafileden ayrılır.
Bu sayılan engellerin hepsi de Hakikât yolundaki zulmet ve nur hicaplarıdır.
Bu hicaplardan sadece otuz kuş geçer.
Bütün vadileri aşarak menzil-i maksudlarına yorgun ve bitkin bir halde uzanan bu kuşlar, rastladıkları kişiye kendilerine padişah yapmak için aradıkları **Simurg**'u sorarlar.
Simurg tarafından bir görevli gelir…
Görevli, otuz kuşun ayrı ayrı hepsine birer yazı verip okumalarını ister. Yazılarda, otuz kuşun yolculuk sırasında birer birer başlarına gelenler ve bütün yaptıkları yazılıdır.
Bu sırada, **Simurg** tecelli eder…
Fakat, otuz kuş, tecelli edenin (!) bizzat kendileri olduğunu; yani, **Simurg**'un mânâ bakımından otuz kuştan ibaret olduklarını görüp şaşırırlar. (Farsçada **Simurg** "otuz kuş" anlamına gelir. Si = otuz, murg=kuş)
Çünkü, kendilerini **Simurg** olarak görmüşlerdir.
Kuşlar **Simurg**, **Simurg** da kuşlardır.
Bu sırada **Simurg** dan ses gelir;
"Siz buraya otuz kuş geldiniz, otuz kuş göründünüz. Daha fazla veya daha az gelseydiniz o kadar görünürdünüz. Çünkü, burası bir aynadır!"
…
ALİNTI

KİTAP OKUMA NOTLARI

ROMAN DİLİYLE İKTİSAT
Mustafa ÖZEL

1956 yılında Ağrı'da doğdu. 1980 yılında Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesinde mezun oldu. Yönetici ve danışman olarak bankacılık, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde görev aldı. Yazı ve çevirileri Dergah, izlenim, Kayıtlar, İlim ve Sanat, Yedi İklim, İslam İş Dünyası ve İktisat dergilerinde yayımlandı. Halen İstanbul Şehir Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesinde ders vermekte ve çeşitli kuruluşlara danışmanlık yapmaktadır.

- Bir iktisatçı olan kardeşim Dr. Mustafa Özel peşpeşe iki kitap çıkardı: "Roman Diliyle İktisat" ve "Roman Diliyle Siyaset. (Bu iki eserin Siyasal Bilgiler, İktisat ve Edebiyat fakültelerinde ders kitabı olarak okutulmasını tavsiye ederim. Bu yazıda ilki üzerinde duracağım.)
- Romanın doğuşu, gelişmesi "Batı"da olduğu için Batılı meşhur romancıların bazı eserleri ile Rus romancılar ve yerli yazarlarımız söz konusu ediliyor.
- Batı düşüncesi ve siyasi hayatında "güç" yani hakimiyet ve iktidar nasıl gökten yere inip akabinde "sermaye"nin eline geçiyorsa; bu sürecin baş rolünde "modern teknoloji"yi görüyoruz.
- "Kâğıt para" da bu yaklaşımın önemli aktörüdür. Üretim-tüketim zinciri (endüstri) kurulmuş, fasit dairenin imhası muhal hale gelmiştir. Bu gidişat dünyayı ve insanı ağır ağır yokediyor, kimsenin elinden birşey gelmiyor.
- Roman kapitalizmin hakimiyet sürecinde yaşanan savaşları, çatışmaları, çekilen acıları, kazanılan zaferleri zihniyet ve hissiyatın kılcal damarlarını, değişim sancılarını, siyaset-hukuk-eğitim-iletişim vb. ne varsa hayatımızda bunlara nasıl biçim verildiğini dile getirirken; elbette "güç"ün kaynağına işaret ediyor: Sermaye. "İhtişam ve sefaletin" müsebbibi. İktisat bilinmeden edebiyat yapılmaz, anlaşılmaz.
- Elbette günümüzde "hoşça vakit geçirmek için bir oyun ve eğlence"ye dönüşmüş edebiyatı kastetmiyorum.
- Edebiyat bu "Gösteri Çağı"nda varolmak için elinden geleni yapıyor. Hayfa!
- Elli sene önce gazetelerin bir tam sayfa veya yarım sayfa "Kültür-Sanat-Edebiyat" köşeleri vardı.
- Bugün bunlar yok.
- Yerine iki-üç sayfa "ekonomi" haberleri-yorumları var.
- Bu nedir?
- Bu şudur: Mühendisliğin de pek kıymeti kalmadı. "Finans" öne geçti.
- Yani: Sermaye. Duvar yıkıldı ve tarihin sonu geldi. "Global bir köy" olduğu söylenen dünyada konforumuzu sağlamak, güvenceye almak, ilerlemek(!) için sıcak para, faiz, dolar, FED kararları ile yatıp-kalkacağız.
- Mustafa Özel roman diliyle (dil bir ileşitim aracıdır ve iletişimin derin devletidir) iktisadın âdemoğluna nasıl bir dünya, nasıl bir "hayat tarzı" dayattığını sarahaten anlatıyor.
- Burnu büyük iktisatçıların roman okumasını, maveradan inemeyen romancıların iktisat öğrenmelerini istiyor.
- Her ikisi birden "insanı tanıma sanatı"nın ders kitabıdır. Roman drama düşen insanı anlatır. Peki sonuç: Özel bir "sonuç" yazmamış, gerekli görmemiş. Onun yerine ben bir teklif yapayım: Allah'a, kitaba, Peygamber'e, âhırete inananlar önce "Hududullah"ın çerçevesini çizmeli. (Ki meçhul değil malumdur). Bu çerçeve içinde roman veya iktisatla uğraşmalı. Bu yolda imal-i fikir Müslümanların başlıca görevidir. Yani zihnî, fikrî bağımsızlık. Başka türlü yerli ve milli olunamaz.
- Çağdaş Küresel Medeniyet içinde bu ne kadar mümkündür? Elbette zor. Çok zaman alır. Âkif ne diyor: Allah'a dayan, sâye sarıl, hikmete râm ol / Yol varsa budur bilmiyorum başka çıkar yol.
- Acıyla gülümsemiş olsak da eskilerin şu sözünü hatırlayalım: Ya terakki ya inhitat.

[Mustafa KUTLU]

Baharı Beklerken Yazılmış Şiir

O günü görmek için sade bekleyeceğiz,
Göreceğiz bir sabah yeşil tomurcukları.
Hazırlanıyor gibi, gökyüzü, ufuk, deniz,
Bir sabah dökülecek baharların baharı.

Bu bahar yalnız mesut günler taşımaktadır,
Baş başa kalacağız kenarında bir suyun,
Göz alabildiğine yeşil uzanan çayır,
Bir saadet içinde sessiz otlayan koyun.

Bu bahar güleceğiz en içten bir sevinçle,
Bir melek ordan bize uzatacak elini.
Beni bırakma kalbim, kalbim sen bana söyle.
Ümitlerin en güzelini!..

Ziya Osman SABA

ATALAR SÖZÜ Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

Fantastik LUGATÇE

Gerçekte var olmayan, gerçek olmayan, düş ürünü olan. Her dönemin yazınında görülmekle birlikte Fransa'da XVIII. yüzyılın sonlarında, İngiliz korku romanlarının etkisiyle başlayan, düş gücünün alabildiğine çalışarak ortaya koyduğu düş ürünü öğelere bolca yaslanan, bilimkurgu benzeri bir yazınsal tür.

© Bu bültenin telif hakkı yoktur. Para ile satılmaz. Dijital ve basılı olarak çoğaltılabilir ve yayımlanabilir.

HİKÂYECİ

Sadık Yalsızuçanlar

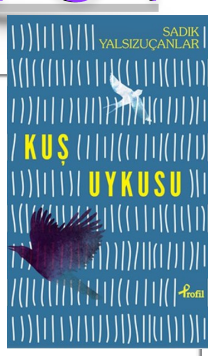

Kuş Uykusu, Uykusunda bir kuşu, dinlemeye davet ediyor… "Evimizde yalnızlığa düşemediğim bir mazgal var. Teknoloji tütüyor. Halıdaki geleneği koklayamıyorum. Konuşunca musiki gibi söyleyip, yazınca hat gibi çizemiyorum ruhumun açık uçlarını. Sokaktan evime çürümüşlük sızıyor. Beynimdeki uğultu gece olunca taşıyor, kendime uygun bir sevinçle uyuyamıyorum." "Kargaşadan uzak bu dekoratif tasarımda ansızın karşımıza korku ve acıyla inşa edilmiş görkemli bir darağacı çıkıyor. Dudaklarından sızandan anlaşılıyor; az önce kan içmiş olmalı. Vampir… Kalbi özenle yok edilmiş. Aklı, yüreği, bilinci olmayan bir aygıt. Yanında ikramiye dağıtan bir oda var. Korkuyla bekliyoruz. Nihayetinde çağrılacağız, ya ikramiye biletimiz tutuşturulacak elimize ya sallandırılacağız darağacında." Sadık Yalsızuçanlar, ruhumuzdaki her biri diğerinden farklı 'giz'li insanları dillendiriyor 'Kuş Uykusu' öykülerinde. Sesleri karışıyor sesimize… Okurken zihnin kapılıp gittiği öykülerde onlar anlatıyor gelgitlerimizi, ilişkilerimizi, susarak konuştuklarımızı, konuşmak zorunda olduğumuz suskunluklarımızı…

Hafif sesler

Ölümünden üç gün önceydi. Hatmi çiçeğiyle başım yıkadın. Saçım atkuyruğu yaptın. Şehir gibiydi bedenin. Günahımdan sorumlu tutmuyor gibi davranmıştın. Gıslaved çizmemi, yün çorabımı ayağıma geçirdim, kırmızı benekli eldivenlerimi taktım, mezarlığı geçip kardelen aramaya başladım. Yorgun bir yürek gibi çarpan şehrin sokaklarından sıyrıldım. Yarpuztepe'ye kavuşan yokuşta Çiğdemle Taha'yı gördüm. Yaprağını döken bir hıdırellez gününde de böyle olmuştu. Çiğdem, 'Parmak uçların kanamış' dedi. Taha güldü, 'Kına yakmış' dedi. Bir demet kar çiçeği topladım. Ansızın karardı ortalık, nasıl oldu anlayamadık. Korka korka döndüm. Sert bakışlara çarpacağımı biliyordum. Cümle kapısından girdiğimde pencereden hışımla bakıyordun. Kalbim küt küt atıyordu. Kaynak makinesinin çubuğundan çıkan kıvılcımlar gibi kızgınlık saçtın. Büyükannem bayılmıştı. 'Kendi ölüm çevremde beni rahat bırakın' diye bağırdı. Çiçeği sımsıkı tutuyordum. Yüzümde şaklayan tokat, gözümde çakan ışık… Taş gibi katılaşmış, fırınlı sobanın yanında tortop olmuştum. Omzum sızlıyor, göğsüm hırlıyordu. Durup durup 'Beni toprağa sokmadan rahat etmeyeceksin kahrolası, hangi cehennemdesin bu vakte kadar' diye bağırıyordun. Arka odaya gidip ezilmiş çiçekleri topladım, getirip uzattım. 'Bu hazin kışta çiçek de nereden çıktı' dedin. Dudaklarım titriyordu. Uzanıp elini öptüm. 'Anneler Günü' dedim. Arka odaya koştum. Yüzüstü yatağa bırakıp kendimi sarsıla sarsıla ağladım.

Yerin kulağı

İnce bir yağmur gibi yan gözle izlendiğim rüyadan karanlık yeryüzeyine indim, yalnızlık kırbacıyla taşladı bedenimi. Ateşe giden kelebek misali yalana koştum. Gözetleme kulesinden, taşların nasıl da hedeflerini bularak bedenimi ağır ağır çürüttüklerini seyrettim. Yüzümdeki ışık bugün yoktu. Siyahlığından korktuğum maddenin gözü körleşiyordu. Allah'ı sınar gibi kendi kendime alaycı bir eda ile 'Çürümüş kemikleri kim diriltecek?' diye sordum. Son ümidimi suya düşürmüş olmanın sarhoşluğuyla kuleye çıktım, kum denizine atıldım. Eserleri gidip harabeleri kalmış, uzağı umup az yaşamış, gözleri şeytanlara yuva olmak üzere bulanık arzularla kıvranan içsiz kabuklar gördüm. Kapı kapandı. Kule, meraklarımı korkunç bir iniltiyle toprağa bulaştırdı.

Onların karmaşası

Sis iniyor. Yılan başlı. İçine atıldılar. Kah/firengi. Alnı dar. Avurtları şiş. Çift çıkışlı. Sağa sola taşıyor. Çıfıt çıban. Sağma yılan karışıyor. Donmuş kan titriyor. İncecik elif çekişmiş. Ciddi cin. Büyüyerek geleceğe yaftalı. Gülünce gözü pörtlüyor. Belgeleri saklıyor. Çingene. Kızıla çalar. Bitli boca. Siyahi cellat. Sigara gibi tütüyor. İçinde boynuz gülüyor. Sosyal devlet bedeli. Yılışık öfkeli felli. Öldürücü şehirci. Küreselleşen ağzının soruları yutağında bekliyor. Dimağında mum yakıp keyfine bakıyor. El pençe erkeğe buyruk yağıyor. O da susak. Teşhirci. Hörgüçsüz iki engerek. Senden önce onu okur. Verir gibi yapınca. Yaklaşan yarım yüzü. Fuhuş sanılan tecrübe. Kızartıcı bir duruşu var. Kimsenin mutlu olmasını istemiyor. Kadının içi eriyor. Başkent gibi bir kısırlık. Beyni tersinmiş adam, engeli aşıp ona sesler akıtıyor. O yar benden usanmış gibi eski bir söz. Büyük şehir, büyük yalnızlık gibi yüz çeviren bir yağmur. Ağzı saldın. Ateşten alman bir yaka. Karga tulumba. Uzun bir ses karışığı. Dipsiz devlet. Köpek anlamında dost tutan çoğulu. Yaşlanmış hali. Rüzgâr karınca getiriyor. Başvekil burnunu batırıyor. Haberli deli. Kendine tanıklık ediyor. Çarıklı çalkantı, kanlı bıçaklı. Dişil bir tartışma gibi kar. Ya çarpsız bir yürek. Ya çoğalan hayalet. Gözetliyor. İsteklerin bu kıblede toplanıyor. Şehrin ileri gelenleri sarp bırakır. Karun yüzüne basıyor. Kan birikmiş ağzına. Gözsüz böcek dimağını parçalıyor. Çatlak hacamat. Kan emici göbek bağlanıyor. Üflenen ürküntü. Yılana düşüp denize sarılmak, bu siyahtan kurtulmak istiyor. Kadehten taşan şaraba benziyor. Çiçek soğuk damga. Ölü cüsse. Bazısı insanı gölgeleyen delilik. Dönüp onları püskürten kadın da onlara inanmıyor. Holdeki kan izi kitaplığa çıkıyor. Merdivenle kirli toprağa iniyor. Kendisini deren reyhan çiçeği. Aşk. Sözü kör oldu. Bir ay bedirlendi. Taşlara düşüyor. Kavuştuğunda yüz çeviren. Pistiler. Gölgesiyle birleşen uzun bir söyleşi. Yüzyıl yaşadığı ve ağzından ateş saçtığına göre başı doğranarak çoğalır. Açık seçik bir kadın. Beş yapraklı çocuk ondan can alır. Anne yedi ayrı madenden yapılmış aynasında, büyük bir denizde boğulduğunu görür. Öfkeren akıllar. İnsanın çıkmak istediği haber. Ayna kalbindir. Gibi çevreleyen sarsıntı. Gizli bir kuş uçuyor, ahşap konağın duvarına konuyor. Kanatlı bir ceylan saçını örtüyor. Sis çekiliyor.

Söz sokağa düşünce

Rüzgârla oluşan dalgaların garip hallerine bakıp seni sonsuz uzaklıktaki kalbime çağırıyor ve orada hüzünlü bir sessizlik içinde bekleyen annemin gönlündeki aşkı uyandıran meleği düşünüyorum. Kimisine ölüm erişiyor, kimisine akortsuz cezalar çarpıyor; kimisi canlı, fosforlu, renkli jakarlardan dokunmuş kocaman çiçek desenli, puantiyeli modeller gibi gözlerin hainliğini gizliyor sanısıyla tüyleri diken diken ediyor. Ihlamur, aramızda esen acıyı daraltmak için ilkbahar sonu balkona serdiği büyük dalından yayılan kokusunu hep başa, kaya kuşunun tacına sürüyor. Bakışların sertleşip için kabardığında anlıyorum bunu. Göğsümüze yerleşen bahçeye bir solukta getiriyorsun onu. Pamuk ve ipek karışımı bir bez parçası. Kıyısında 'Kader ayırdı' bizi yazıyor.

DÜNYA HALK MÜZİKLERİ

STAFF BENDA BILILI

İlk kez 2009 yılında Avrupa'da etki yapmasının ardından aynı yıl turnelerinde "Tres Ters Fort" adlı albümlerini tanıtmışlardır. 2009 WOMEX yılın sanatçısı ödülünü kazanmıştır. 2010 yılında "En İyi Grup" seçilmiştir. Kongo'nun başkenti Kinşasa'daki bir hayvanat bahçesinin çevresinde şekillenen ve birkaç sokak müzisyeninin oluşturduğu grup hareketli vokalleri ve gitar soloların eşlik ettiği rumba kökenli oynak ritimleriyle dünyanın bir yandan dinleyicileri büyülemiştir. Belden aşağısı felçli dört müzisyenin bir araya geldiği grubun arkasında ise oynak müzikler ve tamamı akustik enstrümanlardan oluşan bir ritim ekibi yer alır.

MÜZİĞİ DİNLE

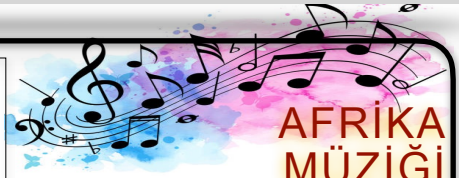

AFRİKA MÜZİĞİ

Dünyada sömürgeci geleneğin kölelik bağlarıyla götürdüğü ya da göç yollarıyla kıtadan ayrılan birçok Afrikalı, gittiği ülkelere (özellikle Latin Amerika) kendi kültürünü ve müziğini de taşımıştır. Bugün birçok müzik ve dansın kökleriyle Afrika kıtasına dayanır.

Afrikan'nın geleneksel müziği doğum, evlilik, festival, eğlence ve cenaze gibi toplumsal olaylarda rol oynar, dini ritüeller ve ayinlerde görülür. Birçok davul türü başta olmak üzere vurmalı çalgılar esas müzik aleti görülürken parmak piyanosu, zil, çan, ksilofon, bira, kora gibi onlarca müzik aleti kullanılır. Davulun bu kadar öne çıkmasının nedeni, birçok bölgede Tanrı'nın sanatçının bedenine girdiğine ve müzik aracılığıyla insanlarla konuştuğuna inanılır ve topluluk bununla birlikte büyülenmiş bir şekilde dans eder. Kabile hayatında önem teşkil eden bu ritüeller birçok Afrika topluluğunda görülür.

Yaptığın Yanlıştı (Osali Mabe)

Birlikten kuvvet doğar
Neden terk ediyorsun, neden gidiyorsun?
Beni neden terk ediyorsun?
Geri dön, geri dön, geri dön aşkım

Yaptığın yanlış, hiç hoş değil yaptığın
Yaptığın yanlış, çekip gittin

Şimdi gidiyorsun, arkana hiç bakmadan
Üstelik çocuklarımızı da unuttun
Şimdi onları kim yetiştirecek?
Çok kırgınım
Çocukları benim yüzümden terk ettin
Şimdi onları başka bir kadın büyütecek
Rakibin senin yerini alacak
Nasıl üzüleceğini bir düştün
Arkadaşlarının nasıl üzüleceğini
En derinden
Sevdiğim geri dön, çocuklarımızı beraber büyütelim
…

Salla, salla, dünyayı salla
Dünyayı salla
Dünyayı salla

Kaynak: Halkbank 80. Yıl Kitabı.

sinema

Düğün

Yapımcı: Hürrem Erman
Senarist ve Yönetmen: Lütfi Akad -1973 (Süre: 84 dakika)
Oyuncular: Hülya Koçyiğit, Ahmet Mekin, Kamran Usluer, Erol Günaydın, Hülya Şengül.

filmin konusu…

- ☑ Film, daha iyi bir hayat yaşayabilmek için Urfa'dan İstanbul'a göç eden bir ailenin hikâyesini anlatır.
- ☑ Annesinin ölümüyle kimsesiz kalan beş kardeş, yoksulluktan kurtulmak için İstanbul'a gelir. Fakat İstanbul'da geçinebilmek da zordur.
- ☑ Halil ve İbrahim, bir iş kurup büyütmeye düşünmektedir.
- ☑ Fakat ellerinde hiç sermaye yoktur. Bu sırada küçük kardeşleri Cemile'ye talip çıkar.
- ☑ İki kardeş ablaları Zeliha'nın itirazlarına rağmen Cemile'yi evlendirerek işlerini kurar. Fakat ihtiyaçlar bir türlü bitmez.
- ☑ Kardeşleri için kendi ömrünü feda eden Zeliha, bu gidişe daha fazla dayanamayacaktır.

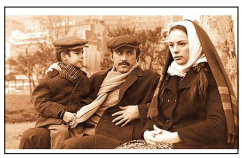

Filmi İzle

ESTETİK ve SANAT FELSEFESİ

GÖLGE & SANAT

Sivas Divriği Ulu Camii

☐ **Divriği Ulu Camii Taç Kapısı** oldukça görkemli bir yapıdır.Kapıda yer alan yıldız ve hilaller Türk bayrağında bulunan hilal ve yıldızlarla aynıdır. Kapıda ***Selçuklu'yu*** simgelemekte olan beşgen ve sekizgen yıldız motifleri de yer almaktadır. Taç kapının her iki tarafında ise ***Süleyman mührü*** olarak bilinen altıgen yıldızlar yer almaktadır. Kapıda heykele yakın yüksek kabartma teknikleri ile asimetrik ve geometrik figürler ve insan figürleri işlenmiştir.

☐ Kapının etrafında yer alan sütunların altında ise bir kitabe bulunmaktadır. Kitabede şu ifadeler yazmaktadır; "Fahrettin Behram Şah'ın kızı Melike Turan, Allah'ın affına muhtaç aciz kul, adaletli melike bu şifa yurdunun yapılışını 626 H/1228 M yılında emretti."

Batı Kapısı'nın oldukça ilginç özelliklerinden birisi insan silüeti gölgesidir. Mayıs ve Eylül ayları arasında ikindi namazından 45 dakika önce bir insan silüeti şeklinde gölge oluşmaktadır.Bu gölge ilk etapta Kur'an okuyan bir insan şeklinde görünür. İkindi namazı yaklaştıkça insan şeklinde olan gölge, ellerini bağlayarak kıyamda duran ve namaz kılan insan gölgesi şeklini almaktadır. Günümüzde halen gölgenin sırrı tam olarak çözülebilmiş değil.

© Bu bültenin telif hakkı yoktur. Para ile satılmaz. Dijital ve basılı olarak çoğaltılabilir ve

şiir tahlilleri akademisi

Asaf Halet Çelebi

ASAF HÂLET ÇELEBİ'DE YENİ BİR DÜNYA HAYALİ

Sıla AKDENİZ

Asaf Hâlet Çelebi şiirleri incelendiğinde ilk olarak dikkat çeken ve onun şiirini fantastiğe yaklaştıran konu, şiirlerinde yeni ve kendine ait kuralları, işleyişi olan evrenlerin ortaya çıkmasıdır. Hayalleri ve gerçekleri, yeniden kurguladığı bu ortamlarda birleştiren Asaf Hâlet Çelebi, böylece fantastik özellikler taşıyan bir şiir dünyası oluşturur.

Asaf Hâlet Çelebi şiirinde var olan ana izlek, şiirlerde ortaya çıkan "ara konum"dan kaynaklanan belirsizliktir. Onun şiirlerinde ulaşılmak istenen, değişim sürecinin de yaşanabileceği aradaki hâldir. Şair, ne uykunun pasifliğini ve imge karmaşasını, ne de hayatın etkinliğini ve kurallarını ister. Bu yüzden şiirlerinde gerçekliği, uykuyu, rüyayı yıkan, ama aynı zamanda hepsini barındıran arada kalmış yeni bir mekanizma kurar. Bu dünyanın kurallarını, malzemelerini kendisi belirler. Çelebi'nin somutu ve soyutu birlikte barındıran şiir tanımı bile aslında bu ara konumu barındırır.

Çelebi'ye göre, şiir, bize tıpkı hayatta olduğu gibi müşahhas [malzeme] ile mücerret bir âlem yaratır ("Mücerred Şiir"). Asaf Hâlet Çelebi şiirlerinde, kendi tanımına uygun olarak yeni bir zaman, uzam ve bunların ortaya çıkardığı yeni bir düzen inşa etmeye çalışır. Çelebi'nin şiirlerinde gerçek hayattan alınan somut malzemeler, günlük hayatın sıkıntıları, yaşanan olaylar, anılarda kalanlar, istekler sıradışı imgelere ve metaforlara dönüşür. Böylece Çelebi, "müşahhas malzeme" ile "mücerret bir âlem" yaratmayı başarmış olur.

Çelebi'nin oluşturduğu bu dünyayı orijinal ya da farklı kılan nedir? Hüseyin Cöntürk'ün "Turgut Uyar" başlıklı incelemesinde dediği gibi, şairin iyi bir şair olması için bir "dünya görüşü" olması şart değildir. Ama "özel bir dünyası" olması ya da "dünyaya özel bir bakışı" olması şarttır. Ona göre şair, duymadan, inanmadan da bize böyle çeşitli, birbirini tutmaz dünyalar sunabilir: zekâsı ve bilinçaltı ile. Bu bağlamda da pek çok şair dış dünyayı ya da iç dünyayı kullanarak, kendilerine ait şiir dünyaları kurmuşlardır. Cöntürk'e göre "metafizik dünyalar" bir yana, bütün bu dünyalara, birine ya da birkaçına, her şairde rastlanır. Bu dünyalar klişeleşmiş, beylikleşmiş durumdadırlar.

İşte Asaf Hâlet Çelebi'yi farklı kılan ve Cöntürk'ün belirttiği beylikleşmiş dünya tanımından uzaklaştıran özellik bu noktada ortaya çıkar. Onun şiir dünyasını özel kılan, şiirlerinde tam olarak metafizik olmasa da "muhayyel ve fantastik bir dünya" kurmasıdır. Can Bahadır Yüce'nin "Çelebi İçin…" yazısında dediği gibi onun özgünlüğü, kendi deyişiyle, kullandığı "müşahhas malzeme"deyse, baş döndürücülüğü de dâhil olduğu "mücerred âlem"dedir. Çelebi, bunu oluştururken, başka şairlerde olduğu gibi, sadece kişisel üzüntülerin ya da endişelerin yer aldığı bir iç dünya sunmaz; farkında olmadan tüm "baş döndürücülüğü" ve yarattığı şaşkınlıkla fantastik bir dünyanın kapısını aralar.

Bilal Kırımlı'nın, Asaf Hâlet Çelebi kitabında dediği gibi eski medeniyetler, kainatın, insanlığın yaratılış macerasına ait teori bilgilerle, masal, tekerleme ve çocukluk hatıralarından, bunların şuur altındaki izlenimlerinden doğan, muhayyel ve fantastik bir dünya kurması, [onun] şiirinin orijinal tarafıdır.

Ertuğrul Aydın, "Asaf Hâlet Çelebi'de Saf Şiir Serüveni" adlı yazısında bu konuya dikkat çeker ve onun şiirlerinin tema açısından [incelendiğinde] "ayrı dünya yaşayışları"nın var olduğunu söyler. Aydın'a göre, "Mısr-ı Kadim", "Tahtadan Yaptığım Adam", "Nirvana", "Sema-i Mevlana", "Nur- u siyah", "Mansur", "Cep" ve "Kunala" gibi şiirler arasında, insan muhayyilesini sarsan, donuklaştıran şiirleri vardır. Öte yandan "Voleur", "Trilobit", "Harput", "Fransa İçin Şiir" ve "Şehir" gibi mekânı konu alan metinlerinde şairin, durgun bir hayalin peşinde koşmadığını ve "yeni"nin olanca sınırlarını zorladığını belirtir. Ona göre Çelebi'nin şiirlerinin çatısı, genel evrenin oluşturduğu, gösterilen çerçevenin hem içinde hem de dışında[dır].

ADIMI UNUTTUM

adımı unuttum
adı olmayan yerlerde
ne in
ne cin
ne benî adem zamanlar içinde
kuşlar uçuyor kervanlar geçiyor
bir iğne deliğinden

çarşılar kuruluyor saraylar oyuncak
insanları karınca şehirler zamanları gördün mü
bir iğne deliğinden
adımı unuttum
adı olmayan yerlerde
geçip gidenlere bakarak

Asaf Halet ÇELEBİ

Çelebi'ye göre alışılmış şekillere kapılan insan bir his tembelliği içinde alışamadığı şeyi görmeye tahammül edemez. Eski veya yeni olsun alışılmayan şey huzursuz bir çocuğun yadırgayacağı bir "oyun kutusu" gibidir (Sanatta Eskimeyen Şey). Şiirlerinde alışılmışın dışına çıkmak isteyen Çelebi, şiirlerini, içinden her türlü sürprizin çıkabileceği bir oyun kutusu gibi yapılandırır. Bu yüzden Asaf Hâlet Çelebi şiirlerinde bazen masal dünyalarına benzeyen; bazen de bütün mantıksal düzeni yerle bir eden "farklı âlem"ler oluşturur.

Masal Dünyasına Benzer Yapılanma

"Adımı Unuttum" şiiri Asaf Hâlet Çelebi'nin "yeni"nin sınırlarını zorladığı ve evrenin genel çerçevesinin dışına çıktığı şiirlerindendir. "Adımı Unuttum"da inşa edilen bir dünya, bu dünyanın şiir kişisi üzerindeki etkileri ve gözlemleri okuyucuya aktarılmıştır. "Adımı Unuttum"da şair, okuyucuyu âdeta masal ülkesine götürür.

Belirsiz bir mekânda ve zamanda olağandışı olaylarla iç içe yaşayan şiir kişisi, yaşadığı bu atmosferde kendi varlığını unutarak, kendine yabancılaşır.

Asaf Hâlet'in şiirlerinde genel olarak karşımıza çıkan "ben"in arayışları bu şiirde de vardır. Şair, tarafından içinde bulunulan unutma durumu kabul edilmiştir ve "adını unutan" kişi içinde bulunduğu, masal unsurlarıyla kurulan bu dünyada sadece olanları izler gibidir. Nurullah Ulutaş'ın "Asaf Hâlet Çelebi'nin Şiirlerinde Çocuk, Masal ve Tekerleme" yazısında dediği gibi şair, belirsiz bir mekânda ve zamanda, iğne deliğinden kuşların, kervanların geçtiği çarşıların kurulduğu, sarayların oyuncak, insanların karınca gibi göründüğü bir dünya yaratır. Çocuksu hayallerle zenginleştirilen bu âlemde yaşadıkları karşısında gerçeği unutan şair, yaşadıklarını okuyucuyla paylaşır. Aslında Asaf Hâlet, şiirlerinin çoğunda bir anda bütün zamanları yaşar ve birçok mekana girip çıkar.

Kendinin de bir söyleşide belirttiği gibi onun gayret ettiği şey zamanın dışında ve ruhun mahbesinden sesler verme[ktir].

Şiirde etrafındaki bütün değişime, dünyanın altüst oluşuna karşın bireyin herhangi bir değişim çabası yoktur. Zaten şiir kişisi "adını unutmuş", kimliğini kaybetmiş bir şekildedir ve onun kimliksizliği, şiirin başında içinde bulunduğu uzamlara da yansımıştır: "adımı unuttum/ adı olmayan yerlerde". Şiir bu bilinmezlik vurgusuyla başlar.

"Adı olmayan yerlerde adını unutan" anlatıcı, kimliksizliğini ve bilinmezliğini "ne in/ ne cin/ ne benî âdem" dizeleriyle kuvvetlendirir. "Ne…ne" bağlacının sağladığı arada kalma durumunu kullanan şair, içinde bulunduğu hâli hiçbir şeye benzetemez ve kendisini her şeyden uzaklaştırıp ötekileştirir. "ne in/ ne cin/ ne benî âdem" dizeleri şiir kişisinin tanımsızlığını ve birçok şiirde karşımıza çıkan arada kalmışlık duygusunu verir. Karagöz oyununa ait bir söylem olan, bir yandan da masal tekerlemelerini hatırlatan bu dizelerle şiirin birinci bölümündeki belirsizlik ve bilinmezlik duyguları artarken, yıkılıp yeniden kurulacak olan dünyanın da izleri verilir.

İkinci bölüm "zamanlar içinde" dizesiyle başlar ve bir dizi şeklinde bu zamanların içinde neler olduğunu "bir iğne deliğinden" gösterir. Algılanan zamandan farklı bir dünyaya ve zamana gidiş bu bölümde başlar. Burada "zaman zaman içinde/ evvel saman içinde" tekerlemesine benzer masalsı bir söyleyiş vardır. Şiirin bu bölümünde ilk bölümdeki bilinmezlikten çıkılır. Birdenbire, hızla kurulan ve canlanan kalabalık bir ortam hazırlanır. Değişen ve nereye gittiği ve nasıl değiştiği belli olmayan zamanlar içinde "kuşlar uçar ve kervanlar göçer". Bütün bu değişim ise ancak "bir iğne deliğinden" gözlemlenir.

Üçüncü bölümde ise değişmeye başlayan zamanla birlikte kurulmaya başlayan evrenin parçaları somut bir şekilde anlatılır: "çarşılar kuruluyor/ saraylar oyuncak". İnşa edilen dünya, kişinin ait olduğu zaman diliminden ve alışık olduğu uzamsal özelliklerden tamamen uzaktır. Burada kurulan saraylar, çocuklukla özdeşleşen bir nesne olan oyuncaktandır. Ancak anlatıcı bu durumu sorgulamaz. Bu bölümde, bir büyüklüğün kendinden küçük bir nesneyle birleştirilmesi, saray- oyuncak bağdaştırmasında olduğu gibi insan- karınca bağdaştırmasında da vardır: "insanları karınca şehirler". Bu bambaşka bir zaman diliminde kurulan şehirde saraylar oyuncaktandır, insanlar ise karıncadır. Şair, çocukluğunu yeniden yaşar gibi bütün bunlara uzaktan bakar.

Son bölümde şair, başladığı duruma tekrar döner. Ancak bu sefer içinde bulunduğu evren bambaşkadır. Geçip giden karınca insanlara bakarak kim olduğunu, nereye ait olduğunu unutan anlatıcı artık arayışından vazgeçer. Sadece içinde bulunduğu "unutma" eylemini okuyucuya anlatır. Kişinin kendine yabancılaşması ve kimliğini yitirmesi söz konusudur. Şiirde kişi kendisiyle ve içinde bulunduğu dünya ile ilgili olarak belirsiz bir konuma geçmiş, daha sonra masal unsurlarıyla kurulu bir dünyada olmayı tercih etmiştir.

Bu şiirde olduğu gibi Asaf Hâlet'in, şiirlerinde masal unsurlarını bile olduğu gibi kullanmadığını, dönüşüme uğratıp bir gerçekliğin içine soktuğunu görürüz.

Okuyucunun zihninde ortaya çıkan bu ikilik onun imgeleminin temelini oluşturur ve onun şiirinde kullandığı bu dönüşüm, Asaf Hâlet Çelebi şiirini fantastiğe yaklaştırır.

Kathryn Hume'un Fantasy And Mimesis adlı yapıtında, W.R. Irwin'den aktardığı gibi malzemesi ister çok abartılı ister çok sıradan olsun bir anlatı [ya da metin] olanaksız bir durumu bile ikna edici bir şekilde kurar ve geliştirirse orada fantastik vardır.

Bu durumda zihnin, mantığın ve retoriğin etkisi altından çıkıp keyfi davranması söz konusudur. Böylece hiçbir tuhaf malzemeyi seferber etmeden de fantastik üretilebilir. Gerçekle, gerçek olmayanı bir arada tutmak fantastiğin özünü oluşturur. Böylece yazar ve okur zihnin yıkıcılığı ile ortaya çıkan bir oyuna girmiş olurlar.

Bu tanımda olduğu gibi masalsı ögeleri kullanan ve gerçekliği birleştirip yeni bir dünya kuran Çelebi, böylece fantastik tanımlarının çoğuna uyan, değişim/ başkalaşım, yok etme, yeniden kurma gibi bütün izlekleri taşıyan fantastik bir şiir oluşturur. Yeni bir zamanın, bir "oyun" ortamının yaratıldığı ve okuyucunun da bu "oyun"a davet edildiği "Adımı Unuttum" şiiri için de bu durum geçerlidir.

Asaf Hâlet Çelebi, "Saf Şiir" adlı yazısında şiiri mana denilen mücerred elemanların ve tasavvuru mümkün olmayan medlûllerin yani hayallerin bir araya gelmesinden hâsıl olan şey olarak tanımlar. Çelebi'ye göre şiir, her şeyden önce, kendi görüş açısından ideal bir evrenin izahını yapmak isteyen şairin bu güzelliğe varmak için "kelimeleri tertip etmek sanatıdır. Görüldüğü gibi "Adımı Unuttum"da buna uygun şekilde "tasavvuru mümkün olmayan medlullerden" kurulu bir şiir dünyası vardır.

ASAF HÂLET ÇELEBİ ŞİİRLERİNDE ARA KONUMDA FANTASTİK (Yüksek Lisans Tezi)
TÜRK EDEBİYATI BÖLÜMÜ Bilkent Üniversitesi, Ankara Temmuz, 2010

© Bu bültenin telif hakkı yoktur. Para ile satılmaz. Dijital ve basılı olarak çoğaltılabilir ve yayımlanabilir.